

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
«ЛУЦЬКА ГІМНАЗІЯ №20 ЛУЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ»

НАКАЗ

10.06.2024

Луцьк

№ 109-од

Про рівні навчальних досягнень
здобувачів освіти з мовно-
літературної освітньої галузі
за 2023-2024н.р.

Згідно з річним планом роботи гімназії на 2023-2024 навчальний рік, з метою аналізу навчальних досягнень учнів з предметів мовно-літературної освітньої галузі (українська мова, українська література, зарубіжна література) дирекцією вивчався стан викладання, дотримання державних вимог щодо змісту обсягу освітніх програм, ефективності роботи методичної локації учителів вищеназваних предметів.

Здійснено моніторинг стану ведення шкільної документації, рівнів навчальних досягнень здобувачів освіти, позаурочної роботи з предметів, результативність роботи з обдарованими дітьми.

В ході вивчення стану викладання предметів мовно-літературної освітньої галузі учителями української мови та літератури Приходьком О.Б., Шевчук І.М., Пошук К.В., Куляшою Т.В., Дубенчак Ж.Є. Струс М.В., Лебедюк О.А., зарубіжної літератури Галушак З.В., Ткачук Т.В., Повшук К.В. встановлено, що викладання предметів здійснювалось згідно навчального плану, за державними програмами та відповідно інструктивно-методичних рекомендацій щодо викладання навчальних предметів.

Кількість годин, відведених на вивчення предметів мовно-літературної освітньої галузі за навчальними програмами, відповідає фактичній кількості проведених уроків. Вивчення навчального матеріалу відповідає календарному плануванню, дотримана визначена послідовність. При оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти учителі дотримуються єдиних вимог критеріїв оцінювання, керуються моніторингом особистісного поступу здобувачів освіти у виконанні навчальних завдань, дотримання ними принципів академічної доброчесності. Учителі практикують активні та інтерактивні методи і види навчальної діяльності: навчально-пізнавальну, дослідницьку, пошукову, творчу, просте моделювання, дискусійну, тощо. Формують в здобувачів освіти ключові і загальногалузеві компетентності, сприяють, вихованню свідомих, відповідальних та активних громадян України.

Учителі підбирають індивідуальні завдання для конкретних учнів, враховуючи їхню зацікавленість, інтелектуальну здатність та емоційний стан. Семестрове оцінювання здійснювалось на підставі тематичних оцінок, з врахуванням динаміки особистих навчальних досягнень учнів. Річне оцінювання здійснювалось на основі семестрових оцінок.

Для проміжного контролю оцінювання засвоєних знань, умінь та навичок учнів у травні 2024 року були проведені підсумкові (з української мови) контрольні роботи у 5-х класах (5-А кл., вч.Шевчук І.М.; 5-Б кл., вч.Куляша Т.В.; 5-В кл., вч.Струс М.В., Приходько О.Б.). Завдання для проведення контрольних робіт підготувала голова методичного об'єднання вчителів мовно-літературної освітньої галузі Лебедюк О.А. Тексти диктантів підібрані у відповідності до програмового матеріалу, який учні вивчили у 2023-2024 навчальному році. Кількість слів у диктантах, орфограми, пунктограми відповідають навчальним програмам з української мови для відповідних класів. Учителі української мови та літератури під час проведення контрольних робіт, їх перевірки та оцінювання дотримувались відповідних рекомендацій МОН України.

Мета написання підсумкових контрольних диктантів полягала у:

- перевірки сформованості у здобувачів освіти вміння послуговуватись;
- засвоєними теоретичними знаннями на практиці, тобто застосовувати вивчені орфограми на письмі (при написанні незнайомого тексту);
- удосконаленні орфографічної й пунктуаційної грамотності;
- удосконаленні вмінь і навичок самостійно мислити;
- удосконаленні навичок виконання таких мисленнєвих дій, як аналіз, порівняння, узагальнення, вміння робити висновки за аналогією;
- удосконаленні вмінь і навичок колективної та самостійної роботи.

Аналіз результатів контрольного диктанту підтвердив наявність у здобувачів освіти знань із граматики, орфографії. Програмовий матеріал з української мови засвоюється переважно на середньому та достатньому рівнях.

Можна стверджувати, що компетентності мовно-літературної галузі, передбачені модельною навчальною програмою та вимогами до обов'язкових результатів навчання (за Державним стандартом базової середньої освіти) на кінець навчального року сформовані у п'ятикласників таким чином:

- відбулось удосконалення вмінь і навичок у письмі як окремому виді мовленнєвої діяльності;
- здобувачі освіти здійснюють письмову комунікацію на основі знання функцій мови, ресурсів (словника, граматики) і норм рідної мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії;
- у здобувачів освіти сформоване вміння фіксувати в письмовій формі (від руки) інформації з джерела, враховуючи адресата та дотримуючись техніки письма;
- відбулось удосконалення вміння аналізувати допущені помилки для того, щоб визначити навчальні цілі;

- удосконалили навички корегувати текст на основі проведеного аналізу завдяки вмінню пояснити окремі виправлення з опрацюванням вивчених правил.

Проте є ряд типових помилок, які були допущені учнями під час написання контрольної роботи:

5-А клас (вч. Шевчук І.М.):

- правопис ненаголошених голосних у корені слова;
- подвоєння приголосних;
- розділові знаки у ускладненому реченні;
- тире між предметом і присудком

5-Б клас (Куляша Т.В.):

- вживання апострофа;
- подвоєння приголосних;
- уживання м'якого знака;
- уподібнення приголосних;
- написання префіксів;
- кома у складному реченні.

5-В клас (вч. Приходько О.Б., Струс М.В.):

- написання іменників власних назв;
- правила переносу слів;
- написання м'якого знака;
- чергування приголосних звуків;
- подвоєння та спрощення приголосних звуків.

Для уникнення типових помилок у подальшому варто більше працювати над орфографічними та пунктуаційними помилками, посилити роботу над повторенням правил, каліграфією письма, посилити системність роботи над писемним мовленням проводити каліграфічну та словникову роботу.

Контрольний диктант з української мови, предмету, що вивчається поглиблено, у 9-В класі (вч. Дубенчак Ж.С.), 8-В класі (вч. Струс М.В., Шевчук І.М.) передбачений Програмою для загальноосвітніх навчальних закладів (класів) з поглибленим вивченням української мови та літератури. Метою написання диктанту було встановити рівень орфографічної та пунктуаційної грамотності здобувачів освіти, удосконалювати вміння застосовувати теоретичні знання на практиці, вміння та навички самостійно мислити, удосконалювати навички колективної та самостійної роботи.

Аналіз результатів контрольних диктантів підтвердив наявність у здобувачів освіти базових знань із граматики, орфографії. Програмовий матеріал здобувачами освіти засвоєний переважно на середньому та достатньому рівнях.

Аналіз підсумкових контрольних робіт з української мови за 2023-2024н.р.

Клас/вчитель	Всього учнів	Писали роботу %	В.р. %	Д.р. %	В+Д %	С.р. %	П.р. %
--------------	--------------	-----------------	--------	--------	-------	--------	--------

5-А кл. Шевчук І.М.	28	24	4/17%	11/46%	15/63%	8/33%	1/4%
5-Б кл. Куляша Т.В.	28	23	5/22%	10/44%	15/66%	4/17%	4/17%
5-В кл. Приходько О.Б.	14	11	1/9,1%	3/27,3%	4/36,4%	3/27,3%	4/36,6%
5-В кл. Струс М.В.	13	11	2/18%	9/81,8%	11/100%	-	-
8-В кл. Шевчук І.М.	14	11	2/18%	5/46%	7/64%	2/18%	2/18%
8-В кл. Струс М.В.	14	13	6/46%	5/38%	11/84,6%	2/16%	-
9-В кл. Дубенчак Ж.С.	25	19	4/21%	6/32%	110/53%	7/37%	2/10%

За результатами написання диктанту, можна стверджувати, що у здобувачів освіти 8-В та 9-В класів з поглибленим вивченням української мови на кінець II семестру сформовані й удосконалені такі вміння й навички:

- уміння визначити в простих і складних реченнях та текстах пунктограми, з опорю на засвоєні синтаксичні та пунктуаційні правила обґрунтування вживання і невживання певних розділових знаків;

- обґрунтувати варіанти вживання розділових знаків;
- застосовувати такі вивчені орфограми: написання іменників (зокрема, власних назв), прикметників, прийменників зі самостійними частинами мови, «не» з дієсловами, тире на місці пропущеного дієслова-зв'язки, апостроф, подвоєння приголосних, «е», «и» у дієсловах, кома між частинами складнопідрядного речення, при вставних словах;

- каліграфічного написання тексту відповідно до чинних норм орфографічного режиму (використання писаних, а не друкованих літер).

Все ж, здобувачі освіти 8-В, 9-В класів допустили типові помилки на правила:

8-В клас (вч. Шевчук І.М.):

- правописи складних слів;
- написання «не» з різними частинами мови;
- правописи прислівників;
- розділові знаки у складному реченні;

8-В клас (вч. Струс М.В.):

- написання власних назв іменників з малої літери;
- пропускання розділових знаків (тире, кому);
- написання «не» з дієсловом разом;
- апостроф у словах-винятках (напр. у словах «свято», «присвячений»);
- написання прислівників типу «прийменник+іменник», як-от у слові «усередині».

Окремі роботи мали недолік - неохайне оформлення, поширеною причиною якого стало виправлення, перекреслення, які за умови повторення (3 рази) зараховуємо як 1 помилку.

9-В клас (вч. Дубенчак Ж.С.)

- розділові знаки в складносурядному реченні;

- правопис складних слів разом, окремо, через дефіс;
- написання часток;
- подвосення приголосних.

Для підвищення рівня сформованості в учнів за вивченими орфограмами можна порекомендувати педагогам Шевчук І.М., Струс М.В., Дубенчак Ж.Є. проводити орфографічні, коментовані та розподільні диктанти, які дозволяють удосконалити вміння послуговуватись засвоєними орфограмами на письмі. Доречно також пропонувати здобувачам освіти онлайн-тестування з орфографічного практикуму, які дозволяють виявити прогалини у засвоєнні вивчених орфограм.

З метою визначення об'єктивності навчальних досягнень учнів з української мови проведено порівняльний аналіз результатів контрольних робіт та рівнів навчальних досягнень за II семестр. Результати подано у таблицях у додатках до наказу.

Як показали результати, в усіх класах за семестр відсоток учнів з балами творчо-конструктивного рівня значно вищий:

- 5-А клас – 93% за семестр – 63% за контрольну роботу;
- 5-Б клас – 79% за семестр – 66% за контрольну роботу;
- 5-В клас – 76,8% за семестр – 36,4% за контрольну роботу (вч.Приходько О.Б.);
- 5-В клас – 67% за семестр – 100% за контрольну роботу (вч.Струс М.В.);
- 8-В клас – 79% за семестр – 64% за контрольну роботу (вч.Шевчук І.М.);
- 8-В клас – 78,6% за семестр – 84,6% за контрольну роботу (вч.Струс М.В.);
- 9-В клас – 62% за семестр – 53% за контрольну роботу.

9 учнів 5-х класів (5-А клас – 1 учень; 5-Б клас – 4 учні; 5-В клас – 4 учні), 2 учні 8-В класу, 2 учні 9-В класу за контрольну роботу отримали оцінки початкового рівня. Проте, лише в 9-В класі один учень має оцінки початкового рівня за семестр (додаток 2).

Отже, вчителям української мови слід звернути особливу увагу на значну розбіжність в оцінюванні за контрольну роботу за семестр.

Аналізуючи рівні навчальних досягнень здобувачів освіти з предметів мовно-літературної освітньої галузі можна констатувати, що педагоги проводять послідовну та результативну роботу щодо забезпечення стабільності знань учнів.

Так, оцінки творчо-конструктивного рівня учнів 5-9 класів з української мови за I семестр 2023-2024н.р. становлять 69,5%, з української літератури - 73%, з зарубіжної літератури – 74,8%.

За II семестр:

- 68,7% з української мови;
- 72,9% з української літератури;
- 73,05% із зарубіжної літератури.

За 2023-2024 навчальний рік:

- 69,3% з української мови;
- 72,8% з української літератури;
- 75,3% із зарубіжної літератури.

- За підсумками навчального року мають оцінки початкового рівня знань:
- 4 учні з української мови (2 учні 8-Б кл., 2 учні 8-В кл., вч. Дубенчак Ж.Є.); за I семестр було 12 учнів;
 - 4 учні з української літератури (1 учень 6-Г кл., вч. Повшук К.В.; 1 учень 7-В кл., вч. Куляша Т.В., 1 учень 8-Б кл., 1 учень 8-В кл., вч. Дубенчак Ж.Є.); за I семестр було 10 учнів;
 - 2 учні із зарубіжної літератури (1 учень 8-А кл., 1 учень 9-В кл., вч. Галушак З.В.); за I семестр було 6 учнів.

Отже, отримані результати свідчать про те, що по гімназії якість знань учнів з предметів мовно-літературної освітньої галузі має тенденцію до зростання. Позитивним результатом навчальних досягнень учнів сприяють фаховий рівень і досвід вчителів. Педагоги постійно підвищують свій професійний і загальнокультурний рівні, педагогічну майстерність, займаються самоосвітою, проходять курсову перепідготовку, беруть участь у методичній роботі гімназії, МТГ, діляться з колегами своїм досвідом.

Творча діяльність учителів забезпечує творчий навчальний процес і сприяє розвитку в учнів творчого мислення, розвитку інтересу і поваги до української мови, літератури, критичного ставлення до інформації, розкриттю і розвитку їх здібностей.

Учителі мовно-літературної освітньої галузі сприяють самореалізації обдарованих дітей, долучають їх до мовно-літературних олімпіад, конкурсів:

вчитель Шевчук І.М.:

- Обласний етап Міжнародної «Олімпіади геніїв», уч. 8-В кл. Куляша А., переможець;
- Міський конкурс «Я – журналіст», уч. 8-В кл. Чернуха Н., участь;
- Конкурс учнівської та студентської молоді імені Т.Г.Шевченка, уч. 5-А кл. Понедільник І, III місце;

вчитель Ткачук Т.В.:

- Конкурс краєзнавчих робіт «Моя Батьківщина – Україна», уч. 9-Б кл. Ткачук А., III місце.

Вчитель Повшук К.В.:

- міський конкурс «Різдво по-польськи», учні 6-х класів, участь;
- міський конкурс-есе «Я маю право» уч. 9-Б класу Ткачук А., II місце;
- Всеукраїнська дитячо-юнацька еколого-патріотична гра «Паросток»(обласний етап), уч. 9-Б класу Ткачук А., переможець;
- міський конкурс «Новорічна композиція», уч. 7-Б класу Курбан К., переможець, уч. 7-Б класу Чміль А., дипломант.

Вчитель Лебедюк О.А.:

- міський конкурс «Патріоти Волині», уч. 9-Б класу Куляша А., I місце, уч. 9-Б класу Піддубна М., II місце;

Вчитель Струс М.В.:

- міський конкурс-захист учнівських науково-дослідницьких робіт, секція «українська мова», уч. 8-Б класу Ланильчук А., III місце;

XVII Міжнародний конкурс українознавства, уч. 8-Б класу
Данильчук А., учасник.

Під керівництвом педагогів Лебедюк О.А., Повшук К.В., Куляші Т.В. учні брали участь у міському етапі предметних олімпіад, конкурсі учнівської та студентської молоді імені Т.Г.Шевченка, конкурсі імені Петра Яцика, творчому конкурсі есе «Війна за свій шлях», творчому конкурсі «Об'єднаймося ж брати мої», конкурсах «Лісові комерсанти», «Щаслива лапа», «Паросток», «Новорічна композиція», «Різдво йде», «Стежками Каменяря» інших шкільних, міських конкурсах.

Виходячи з вищевикладеного,

НАКАЗУЮ:

1. Лебедюк О.А., голові методичного об'єднання учителів мовно-літературної освітньої галузі обговорити результати моніторингових досліджень навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови, української літератури, зарубіжної літератури у січні 2024 року на засіданні методичного об'єднання та визначити шляхи та методи підвищення рівня навченості учнів.

2. Вчителям української мови та літератури, зарубіжної літератури:

2.1. Проаналізувати результати моніторингових досліджень навчальних досягнень здобувачів освіти та спланувати індивідуальну роботу з учнями, які засвоїли програмовий матеріал на початковому рівні.

2.2. Домагатися, щоб навчальні досягнення учнів зростали упродовж II семестру 2023-2024 н.р., використовуючи диференціацію навчання та індивідуальний підхід.

2.3. Впроваджувати і освітній процес інноваційні технології навчання, нестандартні форми і методи роботи.

3. Відповідальність за організацію виконання наказу покласти на заступника директора Л.Є.Томчик.

4. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор

Людмила Томчик

Валентин КОЛЯНО